

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 15/09

της 17ης Φεβρουαρίου 2009

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-465/07

Meki Elgafaji και Noor Elgafaji κατά Staatssecretaris van Justitie

ΑΤΟΜΟ ΠΟΥ ΖΗΤΕΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΕΝ ΥΠΟΧΡΕΟΥΤΑΙ ΝΑ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ ΟΤΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ ΑΤΟΜΙΚΩΣ ΑΠΕΙΛΗ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΛΟΓΩ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ

Ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας στη χώρα καταγωγής του αιτούντος ενδέχεται, κατ' εξαίρεση, να θεωρηθεί επαρκής για τη θεμελίωση της κρίσεως των αρμοδίων αρχών ότι σε περίπτωση επιστροφής του αμάχου αυτός θα αντιμετωπίσει πραγματικό κίνδυνο να εκτεθεί σε άμεση και προσωπική απειλή

Η οδηγία 2004/83/ΕΚ¹ έχει ως κύριο στόχο τη διασφάλιση, αφενός, ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν κοινά κριτήρια για τον προσδιορισμό των προσώπων που χρήζουν όντως διεθνούς προστασίας και, αφετέρου, ότι τα εν λόγω πρόσωπα έχουν πρόσβαση σε ελάχιστο επίπεδο παροχών σε όλα τα κράτη μέλη.

Στις 13 Δεκεμβρίου 2006, το ζεύγος Elgafaji υπέβαλε αιτήσεις χορηγήσεως άδειας διαμονής ορισμένου χρόνου στις Κάτω Χώρες, συνυποβάλλοντας στοιχεία προς απόδειξη του πραγματικού κινδύνου που θα διέτρεχαν σε περίπτωση απελάσεως στη χώρα καταγωγής τους, εν προκειμένω, το Ιράκ. Με αποφάσεις της 20ής Δεκεμβρίου 2006, ο αρμόδιος Υπουργός αρνήθηκε να τους χορηγήσει άδειες διαμονής ορισμένου χρόνου. Ο Υπουργός έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι αυτοί δεν είχαν αποδείξει επαρκώς τις περιστάσεις που επικαλούνταν και, κατ' ακολουθίαν, τον πραγματικό κίνδυνο σοβαρής και προσωπικής βλάβης που ισχυρίζονταν ότι διέτρεχαν στη χώρα καταγωγής τους.

Κατόπιν απορρίψεως των αιτήσεών τους, οι M. και N. Elgafaji άσκησαν προσφυγές ενώπιον του Rechtbank te 's-Gravenhage, τις οποίες το δικαστήριο αυτό δέχθηκε. Το επιληφθέν σε δεύτερο βαθμό Raad van State έκρινε ότι οι συναφείς διατάξεις της οδηγίας 2004/83/ΕΚ παρουσίαζαν δυσχέρειες ερμηνείας και αποφάσισε να υποβάλει προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο των ΕΚ. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί ουσιαστικώς να διευκρινιστεί αν οι οικείες διατάξεις της οδηγίας² πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι η ύπαρξη σοβαρής και προσωπικής απειλής

¹ Οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (ΕΕ L 304, σ. 12, και διορθωτικό 2005, L 204, σ. 24).

² Το άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας, σε συνδυασμό με το άρθρο 2, στοιχείο ε', αυτής.

κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας του αιτούντος επικουρική προστασία εξαρτάται από την **προϋπόθεση της αποδείξεως εκ μέρους του αιτούντος ότι η απειλή τον αφορά ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της καταστάσεώς του.**

Κατά το Δικαστήριο, η βλάβη η οποία, κατά την οδηγία, συνίσταται σε «σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας» του αιτούντος³ αναφέρεται σε ένα γενικότερο κίνδυνο σε σύγκριση προς τις δύο άλλες μορφές βλάβης οι οποίες, κατά την οδηγία⁴, χαρακτηρίζουν περιπτώσεις στις οποίες ο αιτών διατρέχει ειδικώς τον κίνδυνο βλάβης συγκεκριμένης μορφής.

Συγκεκριμένα, η βλάβη αυτή αφορά, ευρύτερα, απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου και όχι συγκεκριμένες πράξεις βίας. Επιπροσθέτως, η απειλή αυτή είναι συμφυής με μια γενική κατάσταση «διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης». Τέλος, **η βία από την οποία προέρχεται η εν λόγω απειλή χαρακτηρίζεται ως «αδιακρίτως» ασκούμενη, όρος που σημαίνει ότι μπορεί να επεκταθεί σε άτομα ανεξαρτήτως των προσωπικών περιστάσεών τους.**

Συναφώς, πρέπει να διευκρινισθεί ότι όσο περισσότερο ο αιτών είναι σε θέση να αποδείξει ότι θίγεται ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της καταστάσεώς του, τόσο μικρότερος θα είναι ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που απαιτείται προκειμένου ο αιτών να τύχει της επικουρικής προστασίας.

Επιπλέον, το Δικαστήριο προσθέτει ότι, κατά την εξατομικευμένη αξιολόγηση αιτήσεως επικουρικής προστασίας, μπορεί, ιδίως, να λαμβάνεται υπόψη:

- η έκταση από γεωγραφικής απόψεως της καταστάσεως αδιακρίτως ασκούμενης βίας, καθώς και ο πραγματικός προορισμός του αιτούντος σε περίπτωση που αυτός επιστρέψει στην οικεία χώρα, και
- η ύπαρξη, ενδεχομένως, σοβαρής ενδείξεως περί πραγματικού κινδύνου, όπως το γεγονός ότι ο αιτών έχει ήδη υποστεί σοβαρή βλάβη ή άμεσες απειλές τέτοιας βλάβης, εκτός εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι να εκτιμάται ότι η εν λόγω σοβαρή βλάβη δεν θα επαναληφθεί, ενδείξεως υπό το πρίσμα της οποίας η απαίτηση περί αδιακρίτως ασκούμενης βίας, από την οποία εξαρτάται το δικαίωμα του αιτούντος να τύχει της επικουρικής προστασίας, ενδέχεται να είναι λιγότερο αυστηρή.

Κατά συνέπεια, οι οικείες διατάξεις της οδηγίας έχουν την έννοια ότι:

- η ύπαρξη **σοβαρής και προσωπικής απειλής κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας του αιτούντος επικουρική προστασία δεν εξαρτάται από την προϋπόθεση της αποδείξεως εκ μέρους του αιτούντος ότι η απειλή τον αφορά ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της καταστάσεώς του,**
- η ύπαρξη τέτοιας απειλής μπορεί, κατ' εξαίρεση, να θεωρηθεί αποδεδειγμένη όταν ο βαθμός της αδιακρίτως ασκούμενης βίας που χαρακτηρίζει την υπό εξέλιξη ένοπλη σύρραξη και λαμβάνεται υπόψη από τις αρμόδιες εθνικές αρχές οι οποίες επιλαμβάνονται των αιτήσεων περί επικουρικής προστασίας ή από τα δικαστήρια κράτους μέλους ενώπιον των οποίων προσβάλλεται απόφαση περί απορρίψεως τέτοιας αιτήσεως, είναι τόσο

³ Το άρθρο 15, στοιχείο γ', της οδηγίας.

⁴ Το άρθρο 15, στοιχεία α' και β', της οδηγίας, όπου απαντούν οι όροι «θανατική ποινή», «εκτέλεση» καθώς και «βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος».

υψηλός, ώστε υπάρχουν ουσιώδεις λόγοι να εκτιμάται ότι ο άμαχος ο οποίος θα επιστρέψει στην οικεία χώρα ή, ενδεχομένως, περιοχή, θα αντιμετωπίσει, λόγω της παρουσίας του και μόνον στο έδαφος αυτής της χώρας ή της περιοχής, πραγματικό κίνδυνο να εκτεθεί στην εν λόγω απειλή.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: FR CS DE EN ES EL HU IT NL PT SK

Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου
[C- 465/07](#)

Μπορείτε να το συμβουλευθείτε, κατά κανόνα, από τις 12 το μεσημέρι, ώρα Κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσίευσής της αποφάσεως.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna-Αγγελίδη
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674